

desalniettemin

Filip Tielens

R.I.P. Kartonnen Dozen

© Jan Van der Pierre

Er kwam dan toch geen oplossing uit de bus: de lgbti-boekhandel Kartonnen Dozen in Antwerpen sluit eind oktober de deuren, nu er geen medebestuurder werd gevonden die de inclusieve boekenwinkel kon of wou uitbaten. Na een kwarteeuw, eerst nog onder de naam 't Verschil, komt er zo dus een einde aan de regenhoogboekenzaak van huidig eigenaar Johanna Pas.

Is dat nog van deze tijd, een boekhandel die zich specifiek richt op de lgbti-gemeenschap, vraagt u zich misschien af. Het is zeker zo dat vandaag een pak minder mensen zullen aarzelen om bij Fnac of Standaard Boekhandel het boek of de verfilming van *Call me by your name* of *La vie d'Adèle* te kopen. Maar iemand voor wie dit nog gevoelig ligt, bijvoorbeeld omdat hij/zij/die nog niet uit de kast is, kan een aparte queer boekhandel net een veilige plek vinden om te shoppen. Voor wie vooral wil snuisteren door rekken vol minder bekende titels, is een zaak als Kartonnen Dozen een walhalla. Met in de winkel en de online shop meer dan

tweeduizend boeken en films over lgbti-thema's is het aanbod er vele malen uitgebreider dan bij de klassieke ketens. Als je niet kunt kiezen uit die veelheid, is er altijd iemand om je te adviseren over welk boek precies bij jou past, bijvoorbeeld

In Kartonnen Dozen vind je het boek waarvan je niet wist dat het bestond

als je zoekt naar advies over het opvoeden van queer kinderen of een roman wilt lezen over leven met aids.

In steden als New York of Londen vind je in zowat elke boekhandel een groot aanbod queer boeken, met tijdens Pride Month vaak zelfs een hele etalage met de nieuwste exemplaren. Ik zie het bij ons toch niet zo snel gebeuren. De meeste boekhandels hebben zelfs geen aparte afdeling met fictie of non-fictie over lgbti-thema's, wat misschien als voordeel heeft dat ook het brede (hetero)publiek de nieuwe roman van Edouard Louis sneller ontdekt, maar het niet gemakkelijker maakt voor wie een boek wil vinden waarvan die nog niet wist dat het bestond.

Dat was juist altijd zo heerlijk in Kartonnen Dozen. En dat is het nog steeds, of toch tot 29 oktober, wanneer de deuren sluiten. Rep u dus naar Zurenborg, en sla kartonnen dozen vol leesvoer in, nu het nog kan!

'Zijn rauwe, ontroerende stem blijft velen raken'

De Franse zangeres **Mireille Mathieu** (76) vond samenwerken met Arno voor zijn laatste plaat een hele eer (in *Le Figaro*).

© AFP

Een museum waar je met batterijen betaalt

REPORTAGE OPENING MUCE Na het KMSKA opent dit weekend nog een museum in Antwerpen de deuren. Het Muce wil onder impuls van Nina Maat een verrassende verkenning van de circulaire economie bieden. 'Dat is de economie van de toekomst.'

'Jaaaa eindelijk een circulair museum. Ik krijg weer zin in het leven.' Die woorden sieren de etalage van het Muce (Museum voor Circulaire Economie), een tijdelijk pop-upmuseum in het centrum van Antwerpen. De banner is van Rogier Roeters, maar waarschijnlijk is het ook het motto van de 25-jarige initiatiefneemster Nina Maat, die binnen alles in gereedheid brengt voor het openingsweekend. Dat wordt spannend, want enkele dagen voordien is het museum nog een werf. Terwijl Maat de stofzuiger neerlegt en we gaan zitten aan de enige tafel in het pand, wordt de

inkomhal onder handen genomen en druppelt er af en toe een kunstenaar binnen om de laatste hand te leggen aan een kunstwerk.

Die kunstwerken zijn bijna allemaal speciaal gemaakt voor het museum. Ook de infrastructuur past in het thema. Zo is de inkomhal een lichtsculptuur van kunstenaar Brecht Heytens, zijn de banners gemaakt uit gerecycleerde petflessen en komt de elektriciteit van een groene energiecoöperatieve. Het eerste pop-upmuseum ter wereld over de circulaire economie wil dan ook zo circulair mogelijk zijn.

'Dat houdt in dat je materialen zo lang en zo waardig mogelijk in de kringloop houdt', zegt Maat. 'Al zie ik circulaire economie nog breder: het is ook een sociale economie waaraan iedereen kan deelnemen. Ik vond het jammer dat ik niet goed genoeg was in wiskunde om wetenschapper te worden. Ondertussen weet ik dat ook een marketeer, bakker of poetshulp kan meestappen in de circulaire economie en zo klimaat- en milieuproblemen kan aanpakken.'

Iets té hip

Om die boodschap te versprei-

De kunstwerken zijn bijna allemaal speciaal gemaakt voor het museum. © Fred Debrock

KMSKA heeft 'gevoelige vloer' onder controle

MUSEUM Consternatie na het openingsweekend van het KMSKA in Antwerpen: op foto's die gedeeld werden op sociale media was te zien hoe de oogverblindende witte vloer in het nieuwe museumgedeelte onder de zwarte veggen zat.

Zowel zaterdag als zondag hadden telkens 7.500 mensen het museum bezocht. Hun schoenen lieten strepen achter op de hoogglansvloer. Een storm in een glas water, denkt directeur Carmen Willems over de ophef die ontstond. 'De veggen waren er wel degelijk, maar ze vielen eenvoudig te verwijderen door het poetsteam.

De gietvloeren zijn delicaat, maar makkelijk in onderhoud. Naar onze inschatting zal er ook niet vaker gepoetst moeten worden dan we oorspronkelijk gepland hadden.' Het bureau van Kaan architecten wil met de nieuwe museumruimtes een statement maken. Het moet een stijlbreuk vormen met het oude gedeelte. Architectuurcritici noemden de uitstraling al 'van een zeldzame mystiek'.

'Hoewel de keuze voor een witte vloer onconventioneel is, is het een beproefd en vaak voorkomend type, dat kan worden schoongemaakt en onderhouden', zegt de persverantwoordelijke. (gvds)

Natuurdocu scoort opvallend goed in de bioscoop

FILM *Onze natuur: de film* haalde in een week tijd 25.000 bezoekers naar de bioscoop. Kinopolis draait de natuurdocumentaire vijf keer per dag. 'Ook de namiddagvoorstellingen worden goed bezocht', klinkt het daar.

Volgens filmregisseur- en verdeler Marc Punt is dit 'het type film dat mensen naar de cinema lokt die je daar anders niet ziet. Wandelaars, natuurliefhebbers of gezinnen met kinderen.' Dit najaar verschijnt een gelijknamige documentairereeks op Canvas, die later ook op Ketnet te zien is. (dewo)

den, trok Maat eerder al naar musea. Tijdens haar studies politieke wetenschappen en milieuwetenschappen richtte ze de vzw Antwerp Circular op, waarmee ze kledingruilen organiseerde in het Modemuseum en het Mhka. 'Die evenementen waren ideaal om circulariteit op een luchtige manier over te brengen, maar ze werden iets té hip', zegt Maat. 'De dj's en cocktails duwden het thema naar de achtergrond.'

Daarom stelde ze aan het MAS (Museum aan de Stroom) voor om op elke verdieping iets rond circulaire economie te organiseren. 'Toen het museum toch meer geïnteresseerd bleek in kledingruil, ben ik afgehaakt. Ik wil niet eeuwig het kledingruilmeisje blijven.'

Maat besloot haar eigen museum op te richten, waar circulaire economie wel een volwaardige plaats krijgt. 'Wat belangrijk is in de maatschappij wordt weerspiegeld in musea: er is een museum voor schone kunsten, een natuurhistorisch museum ... Waarom dan geen museum voor circulaire economie? Dat is de economie van de toekomst.'

Kunst van kranten

De voorbije twee jaar koppelde Maat kunstenaars en designers aan bedrijven die in meer of mindere mate bezig zijn met circulaire economie. De kunstenaars kregen carte blanche om aan de slag te gaan met de producten of processen van die bedrijven. Zo staat er bij de ingang een flikkerde lichtprojectie van Hussein Shikha op een ledscherm van Q-lite. In een donkere hoek hangen fluorescerende bollen, waarin Dodi Espinosa de oneindige loop uit het logo van Proximus verwerkte. Zelfs oude exemplaren van *De Standaard* krijgen een plek: advocate en dichtster Myriem El-Kaddouri stapelde ze tot de installatie 'Krantenkoppen', met een bijpassend gedicht over informatiestromen.

Op het eerste gezicht lijkt het vreemd om kunst te verbinden met economie, maar in deze context blijft de link overeind. De kunstwerken staan centraal, maar de subtiele samenwerkingen met bedrijven tonen hoe circulaire economie een plaats krijgt in het dagelijks leven, waardoor het geen abstract begrip blijft. 'Kunst moet niet per se een maatschappelijke rol spelen, maar in dit

museum natuurlijk wel, want dat is net het doel', stelt Maat. Dat doel is tweeledig: kennis delen door te verwonderen. 'Een museum is een plek waar je met een open geest naartoe gaat om je te laten inspireren en kritisch na te denken. Ik hoop dat de bezoekers met nieuwe kennis naar buiten stappen en zich daardoor weerbaarder voelen.'

Oude gsm

Door samen te werken met kunstenaars, bedrijven, de Universiteit Antwerpen en de Thomas More Hogeschool wil Maat een breed publiek aanspreken. 'Het Muce moet er voor iedereen zijn en niet alleen voor het selecte groepje dat al duurzame keuzes maakt. Ik hoop dat elke partner zijn eigen doelgroep optrommelt. Bovendien hou ik het museum bewust laagdrempelig: als entreegeld vraag ik een oude gsm of vijf lege batterijen, die gerecycleerd zullen worden.'

'Wat belangrijk is in de maatschappij wordt weerspiegeld in musea. Waarom dan geen museum voor circulaire economie?'

Nina Maat
Initiatiefneemster Muce

Ook de kunstenaars moesten op voorhand nog niet met duurzaamheid bezig zijn. 'Doordat zij niet veel over circulaire economie wisten, konden we net tot nieuwe perspectieven komen', zegt Maat. 'Zo ben ik met interieurontwerper Axelle Vertommen naar de recyclingfabriek van Deceuninck getrokken. Het enige afval dat het bedrijf achterlaat, is de filter waar het oude pvc-materiaal nog een laatste keer door gaat. Axelle vond het dus logischer om aan de slag te gaan met de filters in plaats van met de gerecycleerde materialen. Dan denk ik: Jeetje, je hebt het gesnapt. Da's keileuk.'

Maya Toebat

Muce, van 1 tot 30 oktober, Huidvettersstraat 55, Antwerpen. www.muce.be.

Nina Maat: 'Kunst moet niet per se een maatschappelijke rol spelen, maar in dit museum natuurlijk wel.'

© Fred Debrock

Bazart start een eigen muzieklabel

MUZIEK Op Rock Werchter imponeerde de popband Bazart met een cover van Monza's 'Van god los'. Vandaag brengt het trio die song uit via een nieuw vehikel: hun eigen label Echo, vernoemd naar hun debuutalbum.

Na drie albums bij het Belgische label Pias zal de band in de toekomst dus muziek uitbrengen voor eigen rekening, al wordt de distributie door Sony geregeld. Ook artiesten als Angèle werken op die manier: dat kan financieel voordeliger uitdraaien voor succesvolle artiesten, al dragen ze ook meer risico bij de investering die een albumopname vergt.

Vier jaar nadat Angèle haar Angèle VL Records opstartte, is ze

nog steeds de enige artieste op dat label. Dat ziet Bazart wel ambitieuzer: Echo wil kansen bieden aan nieuw talent dat zingt in het Nederlands en mikt ook op meer heruitgaven en covers van Belpopklassiekers, naar het voorbeeld van 'Van god los'.

Om te praten over concrete projecten is het nog te vroeg, zegt zanger Mathieu Terryn, die deze week ook zijn debuut maakt als coach in *The voice*. 'Maar met dit label hebben we wel een platform gecreëerd voor onszelf om gesprekken aan te gaan over samenwerkingen.' Voor de administratieve kant van het label laat de band zich bijstaan door zijn management en Sony. (ndf)

postuum

Rapper Coolio (59) overleden

De Amerikaanse rapper Coolio, vooral bekend van het nummer 'Gangsta's paradise', is woensdag op 59-jarige leeftijd overleden. Dat heeft zijn manager bevestigd aan CNN.

Waaraan de rapper is overleden, maakt zijn manager niet bekend. Entertainmentwebsite TMZ schrijft dat Coolio het huis van een vriend zou hebben bezocht en daar in de badkamer dood op de grond werd gevonden. Er zouden geen drugs of derde partijen in het spel zijn geweest. Mogelijk is de muzikant overleden aan een hartaanval.

In 1995 scoorde Coolio, wiens

echte naam Artis Leon Ivey Jr. is, een wereldhit met het nummer 'Gangsta's paradise'. Het nummer maakte deel uit van de soundtrack van de film *Dangerous minds*, met Michelle Pfeiffer in de hoofdrol. Het leverde hem een Grammy op.

Brandweer

In vier decennia maakte Coolio acht albums. Andere hits waren 'Fantastic voyage', 'Rollin' with my homies', '1, 2, 3, 4 (Sumpin' New)' en 'Too hot'. Vanaf 1996 speelde hij ook regelmatig in films. De rapper trad nog altijd op. Hij was bezig aan een tour

Artis Leon Ivey Jr. of Coolio. © atp

met andere sterren uit de jaren negentig, onder wie Vanilla Ice.

Voor zijn muziekcarrière werkte Coolio een tijdlang als vrijwilliger bij de brandweer, en hij werkte ook bij de security van een luchthaven. Coolio werd in het verleden verschillende keren veroordeeld, onder meer vanwege wapenbezit. De laatste keer was zes jaar geleden. (ndf)